EUROPOS PARLAMENTAS

2004 *2009*

Moterų teisių ir lyčių lygybės komitetas

2008/0140(CNS)

11.2.2009

NUOMONĖ

Moterų teisių ir lyčių lygybės komiteto

pateiktas Piliečių laisvių, teisingumo ir vidaus reikalų komitetui

dėl pasiūlymo dėl Tarybos direktyvos, kuria įgyvendinamas vienodo požiūrio į asmenis, nepaisant jų religijos ar tikėjimo, negalios, amžiaus arba seksualinės orientacijos, principas
(COM(2008)0426 – C6-0291/2008 – 2008/0140(CNS))

Nuomonės referentė: Donata Gottardi

PA_Legam

PAKEITIMAI

Moterų teisių ir lyčių lygybės komitetas ragina atsakingą Piliečių laisvių, teisingumo ir vidaus reikalų komitetą į savo pranešimą įtraukti šiuos pakeitimus:

Pakeitimas 1

Pasiūlymas dėl direktyvos
Pavadinimas

Komisijos siūlomas tekstas	*Pakeitimas*
Pasiūlymas dėl Tarybos direktyvos, kuria įgyvendinamas vienodo požiūrio į asmenis, nepaisant jų religijos ar tikėjimo, negalios, amžiaus ***arba*** seksualinės orientacijos, principas	Pasiūlymas dėl Tarybos direktyvos, kuria įgyvendinamas vienodo požiūrio į asmenis, nepaisant jų religijos ar tikėjimo, negalios, amžiaus***,*** seksualinės orientacijos ***arba lyties***, principas

Pakeitimas 2

Pasiūlymas dėl direktyvos
3 konstatuojamoji dalis

Komisijos siūlomas tekstas	*Pakeitimas*
(3) Šioje direktyvoje gerbiamos pagrindinės teisės ir laikomasi, visų pirma, Europos Sąjungos pagrindinių teisių chartijoje pripažintų pagrindinių principų. ***Chartijos 10 straipsnyje numatyta teisė į minties, sąžinės ir religijos laisvę, 21 straipsnis draudžia diskriminaciją, įskaitant dėl religijos ar tikėjimo, negalios, amžiaus arba seksualinės orientacijos, o 26 straipsnyje pripažįstama neįgalių asmenų teisė naudotis priemonėmis, užtikrinančiomis jų nepriklausomumą.***	(3) Šioje direktyvoje gerbiamos pagrindinės teisės ir laikomasi, visų pirma, Europos ***Tarybos žmogaus teisių ir pagrindinių laisvių apsaugos konvencijoje, ypač 9 ir 10 straipsniuose, Europos*** Sąjungos pagrindinių teisių chartijoje***, ypač 10 straipsnyje, 12 straipsnio 2 dalyje, 21 ir 26 straipsniuose*** pripažintų pagrindinių principų.

Pakeitimas 3

Pasiūlymas dėl direktyvos
4 konstatuojamoji dalis

Komisijos siūlomas tekstas	*Pakeitimas*
(4) *2003-iaisiai* – Europos neįgaliųjų metais, 2007-aisiais – Europos lygių galimybių visiems metais ir 2008-aisiais – kultūrų dialogo metais pabrėžta esama diskriminacija ir įvairovės teikiama nauda.	(4) *2003-iaisiais* – Europos neįgaliųjų metais, 2007-aisiais – Europos lygių galimybių visiems metais ir 2008-aisiais – kultūrų dialogo metais pabrėžta esama ***tiesioginė, netiesioginė, daugialypė*** diskriminacija ***ar diskriminacija dėl ryšių*** ir įvairovės teikiama nauda.

Pakeitimas 4

Pasiūlymas dėl direktyvos
8 konstatuojamoji dalis

Komisijos siūlomas tekstas	*Pakeitimas*
(8) Bendrija pagal EB sutarties ***13 straipsnio 1 dalį*** priėmė ***tris teisės aktus, kuriais*** būtų užkirstas kelias diskriminacijai dėl lyties, rasinės ir etninės kilmės, religijos ar tikėjimo, negalios, amžiaus ir seksualinės orientacijos ir kovojama su ja. ***Šie dokumentai*** parodė teisės aktų vertę kovojant su diskriminacija. Visų pirma, Direktyvoje 2007/78/EB nustatyti vienodo su religija ar tikėjimu, negalia, amžiumi ir seksualine orientacija susijusio požiūrio užimtumo ir profesinėje srityje bendrieji pagrindai. Tačiau tebesiskiria valstybių narių apsaugos nuo diskriminacijos dėl šių priežasčių mastas ir forma kitose, ne užimtumo, srityse.	(8) Bendrija pagal EB sutarties ***13 straipsnio 1 dalį*** priėmė ***keletą direktyvų, kuriomis*** būtų užkirstas kelias diskriminacijai dėl lyties, rasinės ir etninės kilmės, religijos ar tikėjimo, negalios, amžiaus ir seksualinės orientacijos ir kovojama su ja. ***Šios direktyvos*** parodė teisės aktų vertę kovojant su diskriminacija. Visų pirma, Direktyvoje 2007/78/EB nustatyti vienodo su religija ar tikėjimu, negalia, amžiumi ir seksualine orientacija susijusio požiūrio užimtumo ir profesinėje srityje bendrieji pagrindai. Tačiau tebesiskiria valstybių narių apsaugos nuo diskriminacijos dėl šių priežasčių mastas ir forma kitose, ne užimtumo, srityse.

Pakeitimas 5

Pasiūlymas dėl direktyvos
8 konstatuojamoji dalis

Komisijos siūlomas tekstas	*Pakeitimas*
(8) Bendrija pagal EB sutarties 13 straipsnio 1 dalį priėmė tris teisės aktus, kuriais būtų užkirstas kelias diskriminacijai dėl lyties, rasinės ir etninės kilmės, religijos ar tikėjimo, negalios, amžiaus ir seksualinės orientacijos ir kovojama su ja. Šie dokumentai parodė teisės aktų vertę kovojant su diskriminacija. Visų pirma, Direktyvoje 2007/78/EB nustatyti vienodo su religija ar tikėjimu, negalia, amžiumi ir seksualine orientacija susijusio požiūrio užimtumo ir profesinėje srityje bendrieji pagrindai. Tačiau tebesiskiria valstybių narių apsaugos nuo diskriminacijos dėl šių priežasčių mastas ir forma kitose, ne užimtumo, srityse.	(8) Bendrija pagal EB sutarties 13 straipsnio 1 dalį priėmė tris teisės aktus, kuriais būtų užkirstas kelias diskriminacijai dėl lyties, rasinės ir etninės kilmės, religijos ar tikėjimo, negalios, amžiaus ir seksualinės orientacijos ir kovojama su ja. Šie dokumentai parodė teisės aktų vertę kovojant su diskriminacija. Visų pirma, Direktyvoje 2007/78/EB nustatyti vienodo su religija ar tikėjimu, negalia, amžiumi ir seksualine orientacija susijusio požiūrio užimtumo ir profesinėje srityje bendrieji pagrindai. Tačiau tebesiskiria valstybių narių apsaugos nuo diskriminacijos dėl šių priežasčių mastas ir forma kitose, ne užimtumo, srityse.

Pakeitimas 6

Pasiūlymas dėl direktyvos
9 konstatuojamoji dalis

Komisijos siūlomas tekstas	*Pakeitimas*
(9) Todėl teisės aktai turėtų uždrausti diskriminaciją dėl religijos ar tikėjimo, negalios, amžiaus arba seksualinės orientacijos daugybėje kitų su darbo rinka nesusijusių sričių, įskaitant socialinę apsaugą, švietimą, galimybę gauti prekių ir paslaugų, prekių tiekimą, paslaugų teikimą ***ir*** aprūpinimą būstu. Juose turėtų būti nustatomos priemonės, kuriomis būtų užtikrintos vienodos neįgaliųjų asmenų galimybės numatytose srityse.	(9) Todėl teisės aktai turėtų uždrausti diskriminaciją ***(tiesioginę, netiesioginę daugialypę ar*** dėl ***ryšių) dėl*** religijos ar tikėjimo, negalios, amžiaus arba seksualinės orientacijos daugybėje kitų su darbo rinka nesusijusių sričių, įskaitant socialinę apsaugą, švietimą, galimybę gauti prekių ir paslaugų, prekių tiekimą, paslaugų teikimą***, pvz.,*** aprūpinimą būstu ***ar transportą, ir asociacijas***. Juose turėtų būti nustatomos priemonės, kuriomis būtų užtikrintos vienodos ***asmenų, išpažįstančių tam tikrą religiją arba turinčių tam tikrų įsitikinimų,*** neįgaliųjų asmenų***, atitinkamo amžiaus ar tam tikros seksualinės orientacijos asmenų ar asmenų, kuriems***

	būdingos kelios iš šių ypatybių, ir su tokiais asmenimis susijusių asmenų galimybės numatytose srityse.

Pakeitimas 7

Pasiūlymas dėl direktyvos
11 konstatuojamoji dalis

Komisijos siūlomas tekstas	*Pakeitimas*
(11) Ši direktyva neturėtų pažeisti valstybių narių kompetencijos švietimo, socialinės apsaugos ir sveikatos priežiūros srityse. Ji taip pat neturi pažeisti svarbaus valstybių narių vaidmens ir veiksmų laisvės teikiant, pavedant ir organizuojant bendruosius ekonominius interesus atitinkančias paslaugas.	(11) ***Šia direktyva siekiama kovoti su diskriminacija ir užtikrinti įtrauktį bei integraciją.*** Ši direktyva neturėtų pažeisti valstybių narių kompetencijos švietimo, socialinės apsaugos ir sveikatos priežiūros srityse. Ji taip pat neturi pažeisti svarbaus valstybių narių vaidmens ir veiksmų laisvės teikiant, pavedant ir organizuojant bendruosius ekonominius interesus atitinkančias paslaugas.

Pakeitimas 8

Pasiūlymas dėl direktyvos
12 konstatuojamoji dalis

Komisijos siūlomas tekstas	*Pakeitimas*
(12) Diskriminacija apima tiesioginę ir netiesioginę diskriminaciją, priekabiavimą, nurodymus diskriminuoti ir atsisakymą sudaryti tinkamas sąlygas.	(12) Diskriminacija apima tiesioginę ir netiesioginę***, daugialypę*** diskriminaciją, ***diskriminaciją dėl ryšių,*** priekabiavimą, ***ypač seksualinį,*** nurodymus diskriminuoti ir atsisakymą sudaryti tinkamas sąlygas.

Pakeitimas 9

Pasiūlymas dėl direktyvos
12 a konstatuojamoji dalis (nauja)

Komisijos siūlomas tekstas	*Pakeitimas*
	(12a) Tai gali būti diskriminacija dėl religijos ar įsitikinimų, negalios, amžiaus, seksualinės orientacijos ar dėl kelių iš šių priežasčių arba dėl to, kad manoma, jog

	atitinkamas asmuo išpažįsta tam tikrą religiją ar turi tam tikrų įsitikinimų, yra neįgalus, atitinkamo amžiaus ar tam tikros seksualinės orientacijos arba susijęs, arba manoma, kad susijęs su tokiais asmenimis.

Pakeitimas 10

Pasiūlymas dėl direktyvos
13 konstatuojamoji dalis

Komisijos siūlomas tekstas	*Pakeitimas*
(13) Įgyvendindama vienodo požiūrio, nepaisant religijos ar tikėjimo, negalios, amžiaus arba seksualinės orientacijos, principą, pagal EB sutarties 3 straipsnio 2 dalį Bendrija turėtų siekti panaikinti nelygybę ir skatinti vyrų bei moterų lygybę, ypač atsižvelgdama į tai, kad moterys dažnai tampa daugialypės diskriminacijos aukomis.	(13) Įgyvendindama vienodo požiūrio, nepaisant religijos ar tikėjimo, negalios, amžiaus arba seksualinės orientacijos, principą, pagal EB sutarties 3 straipsnio 2 dalį Bendrija turėtų siekti panaikinti nelygybę ir skatinti vyrų bei moterų lygybę, ypač atsižvelgdama į tai, kad moterys dažnai tampa daugialypės diskriminacijos ***ar diskriminacijos dėl ryšių*** aukomis.

Pakeitimas 11

Pasiūlymas dėl direktyvos
14 konstatuojamoji dalis

Komisijos siūlomas tekstas	*Pakeitimas*
(14) Faktų, į kuriuos atsižvelgiant galima manyti, kad buvo tiesioginė ar ***netiesioginė*** diskriminacija, įvertinimas turėtų toliau likti nacionalinių teismų ar kitų kompetentingų institucijų reikalas pagal nacionalinės teisės taisykles ar praktiką. Tokiose taisyklėse visų pirma gali būti numatyta bet kokiomis priemonėmis, įskaitant tas, kurios paremtos statistiniais įrodymais, nustatyti netiesioginę diskriminaciją.	(14) Faktų, į kuriuos atsižvelgiant galima manyti, kad buvo tiesioginė***, netiesioginė, daugialypė diskriminacija*** ar diskriminacija ***dėl ryšių***, įvertinimas turėtų toliau likti nacionalinių teismų ar kitų kompetentingų institucijų reikalas pagal nacionalinės teisės taisykles ar praktiką ***ir priklausyti Europos Bendrijų Teisingumo Teismo kompetencijai***. Tokiose taisyklėse visų pirma gali būti numatyta bet kokiomis priemonėmis, įskaitant tas, kurios paremtos statistiniais įrodymais, nustatyti netiesioginę diskriminaciją.

Pakeitimas 12

Pasiūlymas dėl direktyvos
15 konstatuojamoji dalis

Komisijos siūlomas tekstas	*Pakeitimas*
(15) Atsižvelgiama į su negalia ir amžiumi susijusius aktuarinius ir rizikos veiksnius teikiant draudimo, bankininkystės ir kitas finansines paslaugas. *Jos* neturėtų būti *laikomos diskriminacinėmis*, jei įrodoma, kad *šie veiksniai* yra svarbiausi veiksniai vertinant riziką.	(15) Atsižvelgiama į su negalia ir amžiumi susijusius aktuarinius ir rizikos veiksnius teikiant draudimo, bankininkystės ir kitas finansines paslaugas. *Šie veiksniai* neturėtų būti *laikomi diskriminaciniais*, jei įrodoma, kad *jie* yra svarbiausi veiksniai vertinant riziką***, tačiau tik minėtaisiais atvejais ir tik tada, jeigu dėl jų netaikomas labai skirtingas ar nepagrįstas požiūris į juos***.

Pakeitimas 13

Pasiūlymas dėl direktyvos
16 konstatuojamoji dalis

Komisijos siūlomas tekstas	*Pakeitimas*
(16) Visi asmenys gali naudotis laisve sudaryti sutartis, įskaitant laisvę pasirinkti partnerį, su kuriuo sudaroma tam tikro sandorio sutartis. Ši direktyva neturėtų būti taikoma atskirų asmenų vykdomiems ekonominiams sandoriams, kurie nėra jų profesinė ar komercinė veikla.	***Išbraukta***.

Pakeitimas 14

Pasiūlymas dėl direktyvos
17 konstatuojamoji dalis

Komisijos siūlomas tekstas	*Pakeitimas*
(17) Draudžiant diskriminaciją svarbu gerbti kitas pagrindines teises ir laisves, įskaitant privataus ir šeimos gyvenimo ***bei su tuo susijusių susitarimų***, religijos laisvės ir laisvės jungtis į asociacijas apsaugą. ***Ši direktyva nepažeidžia nacionalinių su šeimine ar šeimos padėtimi ir reprodukcijos teisėmis***	(17) Draudžiant diskriminaciją svarbu gerbti kitas pagrindines teises ir laisves, įskaitant privataus ir šeimos gyvenimo, religijos laisvės ir laisvės jungtis į asociacijas apsaugą. ***Ši direktyva*** nepažeidžia valstybės, valstybinių institucijų ar įstaigų arba švietimo pasaulietinio statuso. ***Ji taip pat taikoma***

susijusių įstatymų. Ji taip pat nepažeidžia valstybės, valstybinių institucijų ar įstaigų arba švietimo pasaulietinio statuso.	***faktinei partnerystei ir civilinei santuokai, kurios pripažįstamos nacionalinėje teisėje, ir socialinėms lengvatoms.***

Pakeitimas 15

Pasiūlymas dėl direktyvos
18 konstatuojamoji dalis

Komisijos siūlomas tekstas	*Pakeitimas*
(18) Valstybės narės atsakingos už švietimo ir mokymo sistemų organizavimą ir turinį. Komisijos komunikate „dėl XXI amžiaus kompetencijų – Europos mokyklų bendradarbiavimo darbotvarkė“ pabrėžiama, kad reikia atkreipti tam tikrą dėmesį į nepalankioje socialinėje padėtyje esančius vaikus ir tuos, kurie turi specialiųjų mokymosi poreikių. Visų pirma, nacionalinėje teisėje gali būti numatyta skirtinga galimybė patekti į mokymo įstaigas dėl religijos ar tikėjimo. Valstybės narės taip pat gali leisti arba drausti nešioti ar viešai rodyti religinius simbolius mokyklose.	(18) Valstybės narės atsakingos už švietimo ir mokymo sistemų organizavimą ir turinį. Komisijos komunikate „dėl XXI amžiaus kompetencijų – Europos mokyklų bendradarbiavimo darbotvarkė“ pabrėžiama, kad reikia atkreipti tam tikrą dėmesį į nepalankioje socialinėje padėtyje esančius vaikus ir tuos, kurie turi specialiųjų mokymosi poreikių. Visų pirma, nacionalinėje teisėje gali būti numatyta skirtinga galimybė patekti į mokymo įstaigas dėl religijos ar tikėjimo***, jeigu šie skirtumai būtini ir proporcingi ir dėl jų nepažeidžiama teisė į mokslą***. Valstybės narės taip pat gali leisti arba drausti nešioti ar viešai rodyti religinius simbolius mokyklose.

Pakeitimas 16

Pasiūlymas dėl direktyvos
19 konstatuojamoji dalis

Komisijos siūlomas tekstas	*Pakeitimas*
(19) Prie Amsterdamo sutarties Baigiamojo akto pridėtoje Deklaracijoje Nr. 11 dėl bažnytinių ir nereliginių organizacijų statuso Europos Sąjunga atvirai pripažino gerbianti ir nepažeidžianti pagal nacionalinę teisę valstybių narių bažnytinėms ir religinėms asociacijoms ar bendruomenėms suteikto statuso ir vienodai gerbianti filosofinių bei nereliginių organizacijų statusą. Priemonėmis, kuriomis neįgaliems asmenims suteikiamos realios	(19) Prie Amsterdamo sutarties Baigiamojo akto pridėtoje Deklaracijoje Nr. 11 dėl bažnytinių ir nereliginių organizacijų statuso Europos Sąjunga atvirai pripažino gerbianti ir nepažeidžianti pagal nacionalinę teisę valstybių narių bažnytinėms ir religinėms asociacijoms ar bendruomenėms suteikto statuso ir vienodai gerbianti filosofinių bei nereliginių organizacijų statusą. Priemonėmis, kuriomis neįgaliems asmenims ***ir asmenims, kurie jais rūpinasi***

nediskriminacinės galimybės šioje direktyvoje minimose srityse, yra svarbios praktiškai užtikrinant visapusišką lygybę. Be to, kai kuriais atvejais siekiant užtikrinti tokias galimybes gali būti būtinos atskiros aprūpinimo tinkamomis patalpomis priemonės. ***Nė vienu atveju nereikalaujama*** priemonių, ***kurios galėtų sukelti neproporcingų sunkumų***. ***Vertinant, ar sunkumai yra neproporcingi, reikėtų atsižvelgti į daugybę veiksnių, įskaitant organizacijos dydį, išteklius ir pobūdį. Tinkamų sąlygų sudarymo principas ir neadekvatūs sunkumai nustatyti Direktyvoje 2000/78/EB ir JT Neįgaliųjų teisių konvencijoje.***	***ar yra su jais susiję,*** suteikiamos realios nediskriminacinės galimybės šioje direktyvoje minimose srityse, yra svarbios praktiškai užtikrinant visapusišką lygybę. Be to, kai kuriais atvejais siekiant užtikrinti tokias galimybes gali būti būtinos atskiros aprūpinimo tinkamomis patalpomis priemonės. ***Taip pat kalbant apie amžių reikėtų užtikrinti realias nediskriminacines galimybes imantis atitinkamų*** priemonių, ***t. y. pašalinant fizines kliūtis, ypač viešuose pastatuose ir viešojo transporto priemonėse, nepilnamečiams arba labai pagyvenusiems asmenims ir asmenims, kurie jais rūpinasi.***

Pakeitimas 17

Pasiūlymas dėl direktyvos
21 konstatuojamoji dalis

Komisijos siūlomas tekstas	*Pakeitimas*
(21) Diskriminacijos draudimas turi nepažeisti nuostatos toliau taikyti ar imtis priemonių, kuriomis neleidžiama sudaryti nepalankių sąlygų tam tikros religijos ar tikėjimo, negalios, amžiaus arba seksualinės orientacijos ***asmenų grupei*** arba kuriomis panaikinamas neigiamas šių sąlygų poveikis. Tokiomis priemonėmis ***galima leisti steigti*** tam tikros religijos ar tikėjimo, negalios, amžiaus ***ar*** seksualinės orientacijos asmenų ***organizacijas***, kai svarbiausias tikslas yra remti tų asmenų specialiuosius poreikius.	(21) Diskriminacijos draudimas turi nepažeisti nuostatos toliau taikyti ar imtis priemonių, kuriomis neleidžiama sudaryti nepalankių sąlygų tam tikros religijos ar tikėjimo, negalios, amžiaus arba seksualinės orientacijos ***asmenims ar asmenims, kuriems būdingos kelios iš šių ypatybių, ir asmenims, susijusiems su minėtaisiais asmenimis,*** arba kuriomis panaikinamas neigiamas šių sąlygų poveikis. ***Kartu su šiomis priemonėmis gali būti įgyvendinamos kitos priemonės, skirtos skatinti vienodam požiūriui ir vienodoms lyčių galimybėms, ir vykdoma pozityvi veikla, kuria siekiama patenkinti specialiuosius poreikius tų asmenų, kuriems dėl jų ypatumų reikia įstaigų, paslaugų ar pagalbos, kurių nereikia kitiems asmenims. Kartu su*** tokiomis priemonėmis ***steigiamos nepriklausomos*** tam tikros religijos ar tikėjimo, negalios, amžiaus***,*** seksualinės orientacijos ***arba***

	lyties asmenų ***organizacijos***, kai svarbiausias tikslas yra remti tų asmenų specialiuosius poreikius.

Pakeitimas 18

Pasiūlymas dėl direktyvos
23 konstatuojamoji dalis

Komisijos siūlomas tekstas	*Pakeitimas*
(23) Asmenims, kurie patyrė diskriminaciją dėl religijos ar *tikėjimo*, negalios, amžiaus ***ar*** seksualinės orientacijos, turėtų būti suteiktos tinkamos teisinės apsaugos priemonės. Siekiant garantuoti veiksmingesnę apsaugą, asociacijoms, organizacijoms ir kitiems juridiniams asmenims turėtų būti suteikiama teisė, įskaitant nukentėjusiojo vardu arba jį remiant, dalyvauti procesiniuose veiksmuose, nepažeidžiant nacionalinių darbo tvarkos taisyklių, reglamentuojančių atstovavimą ir gynybą teismuose.	(23) Asmenims, kurie patyrė ***tiesioginę, netiesioginę, daugialypę*** diskriminaciją ***ar diskriminaciją*** dėl ***ryšių, dėl*** religijos ar *įsitikinimų*, negalios, amžiaus***,*** seksualinės orientacijos ***arba lyties***, turėtų būti suteiktos tinkamos teisinės apsaugos priemonės. Siekiant garantuoti veiksmingesnę apsaugą, asociacijoms, organizacijoms ir kitiems juridiniams asmenims turėtų būti suteikiama teisė, įskaitant nukentėjusiojo vardu arba jį remiant, dalyvauti procesiniuose veiksmuose, nepažeidžiant nacionalinių darbo tvarkos taisyklių, reglamentuojančių atstovavimą ir gynybą teismuose.

Pakeitimas 19

Pasiūlymas dėl direktyvos

24 konstatuojamoji dalis

Komisijos siūlomas tekstas	*Pakeitimas*
(24) Taisyklės dėl įrodinėjimo pareigos turi būti koreguojamos, kai susiduriama su *prima facie* diskriminacijos byla, o siekiant veiksmingai įgyvendinti vienodo požiūrio principą, ***įrodinėjimo*** pareiga turi būti grąžinta atsakovui***, kai pateikiami tokios diskriminacijos įrodymai***. ***Vis dėlto atsakovas neturi įrodyti, kad ieškovas išpažįsta tam tikrą religiją ar yra tam tikro tikėjimo, turi tam tikrą negalią, yra tam tikro amžiaus arba yra tam tikros***	(24) Taisyklės dėl įrodinėjimo pareigos turi būti koreguojamos, kai susiduriama su *prima facie* diskriminacijos byla, o siekiant veiksmingai įgyvendinti vienodo požiūrio principą, pareiga ***pateikti pakankamus įrodymus*** turi būti grąžinta atsakovui. ***Valstybės narės gali priimti ieškovams palankesnes nuostatas***.

seksualinės orientacijos.

Pakeitimas 20

Pasiūlymas dėl direktyvos
26 konstatuojamoji dalis

Komisijos siūlomas tekstas	*Pakeitimas*
(26) Rezoliucijoje dėl tolesnės veiklos po Europos lygių galimybių visiems metų (2007 m.) Taryba skatino visapusiškai įtraukti pilietinę visuomenę, įskaitant diskriminacijos riziką patiriantiems žmonėms atstovaujančias organizacijas, socialinius partnerius ir suinteresuotąsias šalis, kuriant politiką ir programas, kurių tikslas – užkirsti kelią diskriminacijai ir skatinti lygybę bei lygias galimybes tiek Europos, tiek nacionaliniu lygmeniu.	(26) Rezoliucijoje dėl tolesnės veiklos po Europos lygių galimybių visiems metų (2007 m.) Taryba skatino visapusiškai įtraukti pilietinę visuomenę, įskaitant diskriminacijos riziką patiriantiems žmonėms atstovaujančias organizacijas, socialinius partnerius ir suinteresuotąsias šalis, kuriant politiką ir programas, kurių tikslas – užkirsti kelią diskriminacijai ir skatinti lygybę bei lygias galimybes tiek Europos, tiek nacionaliniu lygmeniu. ***To siekdamos Komisija ir valstybės narės užtikrina, kad visomis tinkamomis, adekvačiomis ir prieinamomis priemonėmis (kaip antai ženklų kalba klausos sutrikimų turintiems žmonėms ir specialios interneto svetainės silpnaregiams), rengiant informavimo ir spaudos kampanijas, taip pat skirtas kovoti su stereotipais, plačioji visuomenė ir suinteresuotosios šalys būtų supažindintos su šios direktyvos nuostatomis ir šioje srityje jau galiojančiomis nuostatomis.***

Pakeitimas 21

Pasiūlymas dėl direktyvos
27 konstatuojamoji dalis

Komisijos siūlomas tekstas	*Pakeitimas*
(27) Direktyvų 2000/43/EB ir 2004/113/EB taikymo patirtis rodo, kad apsaugą nuo diskriminacijos dėl šioje direktyvoje numatytų priežasčių turėtų stiprinti kiekvienoje valstybėje narėje esanti įstaiga arba įstaigos, kompetentingos	(27) Direktyvų 2000/43/EB ir 2004/113/EB taikymo patirtis rodo, kad apsaugą nuo diskriminacijos dėl šioje direktyvoje numatytų priežasčių turėtų stiprinti kiekvienoje valstybėje narėje esanti ***nepriklausoma*** įstaiga arba įstaigos,

analizuoti susijusias problemas, ***ieškoti galimų sprendimų ir teikti*** konkrečią pagalbą nukentėjusiems asmenims.	***suskirstytos remiantis diskriminavimo priežastimis,*** kompetentingos analizuoti susijusias problemas, ***rengti mokymus, teikti informaciją ir*** konkrečią pagalbą nukentėjusiems asmenims***, o daugialypės diskriminacijos atveju – asmeniui, laikančiam save daugialypės diskriminacijos auka, leisti pasirinkti, į kurią įstaigą kreiptis ir kuriai įstaigai suteikti įgaliojimus ginti jį teismo ir administracinėse bylose***.

Pakeitimas 22

Pasiūlymas dėl direktyvos
29 konstatuojamoji dalis

Komisijos siūlomas tekstas	*Pakeitimas*
(29) Valstybės narės turėtų numatyti veiksmingas, proporcingas ir atgrasančias sankcijas, ***taikomas*** už prievolių pagal šią direktyvą pažeidimus.	(29) Valstybės narės turėtų numatyti veiksmingas, proporcingas ir atgrasančias sankcijas, ***kurias taikant diskriminacija būtų sustabdoma, o jos padariniai – panaikinami, ir kurios būtų taikomos*** už prievolių pagal šią direktyvą pažeidimus.

Pakeitimas 23

Pasiūlymas dėl direktyvos
1 straipsnis

Komisijos siūlomas tekstas	*Pakeitimas*
Šioje direktyvoje nustatomi kovos su diskriminacija dėl religijos ar *tikėjimo*, negalios, amžiaus ***arba*** seksualinės orientacijos pagrindai siekiant valstybėse narėse, išskyrus užimtumo ir profesinėje srityje, įgyvendinti vienodo požiūrio principą.	Šioje direktyvoje nustatomi kovos su diskriminacija dėl religijos ar *įsitikinimų*, negalios, amžiaus***,*** seksualinės orientacijos ***arba lyties, įskaitant daugialypę diskriminaciją ir diskriminaciją dėl ryšių,*** pagrindai siekiant valstybėse narėse, išskyrus užimtumo ir profesinėje srityje, įgyvendinti vienodo požiūrio principą.

Pagrindimas

Reikia paminėti daugialypę diskriminaciją, nes ji apima visas diskriminacijos priežastis, ir diskriminaciją dėl ryšių, su kuria ypač susiduria moterys.

Pakeitimas 24

Pasiūlymas dėl direktyvos
2 straipsnio 1 dalis

Komisijos siūlomas tekstas	*Pakeitimas*
1. Šioje direktyvoje „vienodo požiūrio principas“ reiškia, kad dėl kurios nors iš 1 straipsnyje nurodytų priežasčių nėra jokios tiesioginės ar ***netiesioginės*** diskriminacijos.	1. Šioje direktyvoje „vienodo požiūrio principas“ reiškia, kad dėl kurios nors iš 1 straipsnyje nurodytų priežasčių nėra jokios tiesioginės***, netiesioginės, daugialypės diskriminacijos*** ar diskriminacijos ***dėl ryšių***.

Pagrindimas

Reikia įtraukti daugialypės diskriminacijos ir diskriminacijos dėl ryšių sąvokas, kad būtų galima veiksmingai nagrinėti atvejus, kai diskriminacija vyksta dėl dviejų ar daugiau priežasčių ir dėl to nuo diskriminacijos kenčiantis asmuo tampa dar pažeidžiamesnis, o jo padėtis, nagrinėjant jo atvejį teisme, – dar sudėtingesnė.

Pakeitimas 25

Pasiūlymas dėl direktyvos
2 straipsnio 2 dalies a punktas

Komisijos siūlomas tekstas	*Pakeitimas*
a) tiesioginė diskriminacija yra tada, kai dėl ***bet kurios*** iš 1 straipsnyje nurodytų priežasčių su vienu asmeniu elgiamasi ne taip palankiai nei panašioje situacijoje yra, buvo ar galėtų būti elgiamasi su kitu asmeniu;	a) tiesioginė diskriminacija yra tada, kai dėl ***vienos ar daugiau*** iš 1 straipsnyje nurodytų priežasčių su vienu asmeniu elgiamasi ne taip palankiai nei panašioje situacijoje yra, buvo ar galėtų būti elgiamasi su kitu asmeniu;

Pagrindimas

Daugialypės diskriminacijos sąvoką, kurios apibrėžtis pateikiama toliau, reikia pradėti vartoti jau aptariant tiesioginę diskriminaciją.

Pakeitimas 26

Pasiūlymas dėl direktyvos
2 straipnio 2 dalies b punktas

Komisijos siūlomas tekstas	*Pakeitimas*
b) netiesioginė diskriminacija yra tada, kai dėl akivaizdžiai neutralių sąlygų, kriterijų	b) netiesioginė diskriminacija yra tada, kai dėl akivaizdžiai neutralių sąlygų, kriterijų

ar praktikos tam tikros religijos ar *tikėjimo*, tam tikros negalios, tam tikro amžiaus ***ar*** tam tikros seksualinės orientacijos asmenys gali patekti tam tikru atžvilgiu į prastesnę padėtį nei kiti asmenys, nebent tas sąlygas, kriterijus ar praktiką objektyviai pateisina teisėtas tikslas, o šio tikslo siekiama tinkamomis ir būtinomis priemonėmis**.**	ar praktikos tam tikros religijos ar *įsitikinimų*, tam tikros negalios, tam tikro amžiaus**,** tam tikros seksualinės orientacijos ***arba lyties ar arba kelių iš čia išvardytų priežasčių*** asmenys***, arba su tokiais asmenimis susiję asmenys,*** gali patekti tam tikru atžvilgiu į prastesnę padėtį nei kiti asmenys, nebent tas sąlygas, kriterijus ar praktiką objektyviai pateisina teisėtas tikslas, o šio tikslo siekiama tinkamomis ir būtinomis priemonėmis***; diskriminacija dėl ryšių– tai diskriminacija, kai asmuo patiria neigiamų padarinių dėl to, kad turi tiesioginių ryšių su asmenimis, išpažįstančiais tam tikrą religiją ar turinčiais tam tikrų įsitikinimų, turinčiais negalią, esančiais tam tikro amžiaus arba tam tikros seksualinės orientacijos. Laikoma, kad nuo diskriminacijos dėl ryšių, pvz., kenčia asmenys, kurie turi, arba manoma, kad turi, emocinių ryšių su asmenimis, išpažįstančiais tam tikrą religiją ar turinčiais tam tikrų įsitikinimų, turinčiais negalią, esančiais tam tikro amžiaus arba tam tikros seksualinės orientacijos, nors nebūtinai su jais gyvena, nepaisant oficialaus teisinio jų ryšių statuso, pvz., santuokos ar tėvystės.***

Pagrindimas

Į netiesioginės diskriminacijos apibrėžtį reikia įtraukti daugialypės diskriminacijos ir diskriminacijos dėl ryšių, t. y. tokio pobūdžio diskriminacijos, su kuria susiduria su nuo diskriminacijos kenčiančiais asmenimis susiję asmenys, sąvokas.

Pakeitimas 27

Pasiūlymas dėl direktyvos
2 straipsnio 2 dalies b a punktas (naujas)

Komisijos siūlomas tekstas	*Pakeitimas*
	ba) daugialypė diskriminacija – tai diskriminacija, kai diskriminuojama dėl dviejų ar daugiau EB sutarties 12 ir 13 straipsniuose nurodytų priežasčių.

Pagrindimas

Į šios direktyvos apibrėžtis reikia įtraukti daugialypės diskriminacijos apibrėžtį.

Pakeitimas 28

Pasiūlymas dėl direktyvos
2 straipsnio 2 dalies b b punktas (naujas)

Komisijos siūlomas tekstas	*Pakeitimas*
	bb) diskriminacija dėl ryšių– tai diskriminacija, kai asmuo patiria neigiamų padarinių todėl, kad turi tiesioginių ryšių su asmenimis, išpažįstančiais tam tikrą religiją ar turinčiais tam tikrų įsitikinimų, turinčiais negalią, esančiais tam tikro amžiaus arba tam tikros seksualinės orientacijos. Nuo diskriminacijos dėl ryšių kenčia asmenys, kurie turi, arba manoma, kad turi, emocinių ryšių su asmenimis, išpažįstančiais tam tikrą religiją ar turinčiais tam tikrų įsitikinimų, turinčiais negalią, esančiais tam tikro amžiaus arba tam tikros seksualinės orientacijos, nors nebūtinai su jais gyvena, nepaisant oficialaus teisinio jų ryšių statuso, pvz., santuokos ar tėvystės.

Pagrindimas

Reikia apibrėžti diskriminaciją dėl ryšių.

Pakeitimas 29

Pasiūlymas dėl direktyvos
2 straipsnio 3 dalis

Komisijos siūlomas tekstas	*Pakeitimas*
3. Priekabiavimas laikomas šio straipsnio 1 dalyje apibrėžta diskriminacija, jei dėl ***bet kurios*** iš 1 straipsnyje nurodytų priežasčių nepageidaujamu elgesiu siekiama įžeisti arba įžeidžiamas asmens orumas ir siekiama sukurti arba sukuriama	3. Priekabiavimas laikomas šio straipsnio 1 dalyje apibrėžta diskriminacija, jei dėl ***vienos ar daugiau*** iš 1 straipsnyje nurodytų priežasčių nepageidaujamu elgesiu siekiama įžeisti arba įžeidžiamas asmens orumas ir siekiama sukurti arba

bauginanti, priešiška, menkinanti, žeminanti ar įžeidžianti aplinka.	sukuriama bauginanti, priešiška, menkinanti, žeminanti ar įžeidžianti aplinka.

Pagrindimas

Siekiant nuoseklumo, „daugialypes“ priežastis reikia įtraukti ir aptariant priekabiavimą.

Pakeitimas 30

Pasiūlymas dėl direktyvos
2 straipsnio 3 a dalis (nauja)

Komisijos siūlomas tekstas	*Pakeitimas*
	3a. Priekabiavimas laikomas šio straipsnio 1 dalyje apibrėžta diskriminacija, jei nepageidaujamu seksualiniu elgesiu (žodžiu ar ne žodžiu) siekiama įžeisti arba įžeidžiamas asmens orumas ir siekiama sukurti bauginamą, priešišką, menkinamą, žeminamą ar įžeidžiamą aplinką arba sukuriama tokia aplinka.

Pagrindimas

Reikia ir šioje direktyvoje paminėti seksualinį priekabiavimą, ypač diskriminaciją dėl seksualinės orientacijos.

Pakeitimas 31

Pasiūlymas dėl direktyvos
2 straipsnio 4 dalis

Komisijos siūlomas tekstas	*Pakeitimas*
4. Nurodymas diskriminuoti asmenis dėl ***bet kurios*** iš 1 straipsnyje nurodytų priežasčių laikomas šio straipsnio 1 dalyje apibrėžta diskriminacija.	4. Nurodymas diskriminuoti asmenis dėl ***vienos ar daugiau*** iš 1 straipsnyje nurodytų priežasčių laikomas šio straipsnio 1 dalyje apibrėžta diskriminacija.

Pagrindimas

Siekiant nuoseklumo, „daugialypes“ priežastis reikia įtraukti ir aptariant nurodymus diskriminuoti.

Pakeitimas 32

Pasiūlymas dėl direktyvos
2 straipsnio 5 dalis

Komisijos siūlomas tekstas	*Pakeitimas*
5. Atsisakymas pasirūpinti tinkamomis sąlygomis ***neįgaliems asmenims tam tikru atveju***, kaip ***numatyta*** šios direktyvos 4 straipsnio 1 dalies b punkte, ***laikomas šio straipsnio 1 dalyje apibrėžta diskriminacija***.	5. Atsisakymas pasirūpinti tinkamomis sąlygomis ***laikomas šio straipsnio 1 dalyje apibrėžta diskriminacija***, kaip ***ir*** šios direktyvos 4 straipsnio 1 dalies b punkte ***nurodytu tam tikru atveju***, ***prieš neįgalius asmenis arba su jais susijusius asmenis***.

Pagrindimas

Siekiant nuoseklumo ir šiuo atveju reikia įtraukti diskriminaciją dėl ryšių.

Pakeitimas 33

Pasiūlymas dėl direktyvos
2 straipsnio 6 dalis

Komisijos siūlomas tekstas	*Pakeitimas*
6. Nepaisydamos šio straipsnio 2 dalies, valstybės narės gali numatyti, kad skirtingas požiūris dėl amžiaus nėra diskriminacija, jei pagal nacionalinę teisę jį pateisina teisėtas tikslas ir šio tikslo siekiama tinkamomis ir būtinomis priemonėmis. Ši direktyva neužkerta kelio nustatyti tam tikro amžiaus asmens galimybę naudotis socialinėmis lengvatomis, mokytis ir gauti tam tikrų prekių ar paslaugų.	6. Nepaisydamos šio straipsnio 2 dalies, valstybės narės gali numatyti, kad skirtingas požiūris dėl amžiaus nėra diskriminacija, jei pagal nacionalinę teisę jį ***nešališkai ir pagrįstai*** pateisina teisėtas tikslas ir šio tikslo siekiama tinkamomis ir būtinomis priemonėmis. Ši direktyva neužkerta kelio nustatyti tam tikro amžiaus asmens galimybę naudotis socialinėmis lengvatomis, mokytis ir gauti tam tikrų prekių ar paslaugų.

Pakeitimas 34

Pasiūlymas dėl direktyvos
2 straipsnio 7 dalis

Komisijos siūlomas tekstas	*Pakeitimas*
7. Nepaisydamos šio straipsnio 2 dalies,	7. Nepaisydamos šio straipsnio 2 dalies,

finansinių paslaugų teikimo srityje valstybės narės gali leisti proporcingą skirtingą požiūrį, ***kai*** teikiant minėtas paslaugas ***lytis*** ar negalia yra svarbiausias veiksnys atliekant rizikos vertinimą, pagrįstą svarbiais ir tiksliais aktuariniais ar statistiniais duomenimis.	finansinių***, bankų ar draudimo*** paslaugų teikimo srityje valstybės narės gali leisti proporcingą skirtingą požiūrį, ***tik jei yra įrodyta, kad*** teikiant minėtas paslaugas ***amžius*** ar negalia yra svarbiausias veiksnys atliekant rizikos vertinimą, pagrįstą svarbiais ir tiksliais aktuariniais ar statistiniais duomenimis. ***Atitinkamos valstybės narės praneša apie tai Komisijai ir užtikrina, kad būtų renkami, skelbiami ir reguliariai atnaujinami tikslūs ir svarbūs duomenys dėl amžiaus ir negalios naudojimo kaip svarbiausių veiksnių atliekant rizikos vertinimą.*** ***Iš valstybių narių reikalaujama, praėjus penkeriems metams nuo šios direktyvos perkėlimo, atlikti vertinimą, kurį rengiant būtų atsižvelgta į Komisijos ataskaitą, ir pateikti jo rezultatus Komisijai.***

Pagrindimas

Prieigos prie finansinių, bankų bei draudimo paslaugų ir naudojimosi jomis srityje reikia vengti, kad tokiais veiksniais kaip amžius ar negalia nebūtų naudojamasi kaip nepateisinamo (nepalankaus) ir diskriminuojamo elgesio priežastimis.

Pakeitimas 35

Pasiūlymas dėl direktyvos
2 straipsnio 8 dalis

Komisijos siūlomas tekstas	*Pakeitimas*
8. Ši direktyva nepažeidžia bendrųjų priemonių, numatytų nacionaliniuose teisės aktuose, kurie demokratinėse visuomenėse yra būtini visuomenės saugumui, viešajai tvarkai palaikyti ir kriminalinių nusikaltimų prevencijai, kitų asmenų sveikatos, teisių ir laisvių apsaugai.	8. Ši direktyva nepažeidžia bendrųjų priemonių, numatytų nacionaliniuose teisės aktuose, kurie demokratinėse visuomenėse yra ***proporcingi ir*** būtini visuomenės saugumui, viešajai tvarkai palaikyti ir kriminalinių nusikaltimų prevencijai, kitų asmenų sveikatos, teisių ir laisvių apsaugai. ***Ji lygiai taip pat nepažeidžia nacionalinių teisės aktų, skatinančių vyrų ir moterų lygybę.***

Pakeitimas 36

Pasiūlymas dėl direktyvos
2 straipsnio 8 a dalis (nauja)

Komisijos siūlomas tekstas	*Pakeitimas*
	8a. Šioje direktyvoje pripažįstama, kad teisė į privatumą yra priemonė kovoti su šiame straipsnyje aptariama diskriminacija.

Pagrindimas

Reikia pabrėžti, kad, kol visuomenė neatsisakys stereotipų ir neįveiks kitoniškumo baimės, teisė į privatumą labai svarbi pati savaime ir kaip priemonė kovoti su diskriminacija.

Pakeitimas 37

Pasiūlymas dėl direktyvos
3 straipsnio 1 dalies d punktas

Komisijos siūlomas tekstas	*Pakeitimas*
d) galimybei gauti visuomenei prieinamų prekių bei kitų paslaugų ir tiekti prekes bei teikti paslaugas, ***įskaitant aprūpinimą*** būstu.	d) galimybei gauti visuomenei prieinamų prekių bei kitų paslaugų ir tiekti prekes bei teikti paslaugas, ***kaip antai aprūpinimas*** būstu ***ar transportas, kai už atitinkamą sritį atsakinga Bendrija***.

Pagrindimas

Siekiant pateikti pavyzdžių, o ne baigtinį sąrašą, reikia paminėti aprūpinimą būstu ir transportą.

Pakeitimas 38

Pasiūlymas dėl direktyvos
3 straipsnio 1 dalies 2 pastraipa

Komisijos siūlomas tekstas	*Pakeitimas*
d dalis taikomas atskiriems asmenims tik tuo atveju, jei jie vykdo profesinę ar komercinę veiklą.	***Taikant d punktą užtikrinama atskirų asmenų asmeninio gyvenimo pagarba.***

Pakeitimas 39

Pasiūlymas dėl direktyvos
3 straipsnio 1 dalies da punktas (naujas)

Komisijos siūlomas tekstas	*Pakeitimas*
	da) narystei ir veiklai asociacijose ir šių asociacijų teikiamoms paslaugoms.

Pagrindimas

Į taikymo sritį reikia įtraukti asociacijas.

Pakeitimas 40

Pasiūlymas dėl direktyvos
3 straipsnio 2 dalis

Komisijos siūlomas tekstas	*Pakeitimas*
2. ***Ši direktyva nepažeidžia nacionalinių*** su šeimine ar šeimos padėtimi susijusių ***įstatymų ir*** reprodukcijos teisių.	2. ***Nepažeidžiant valstybių narių kompetencijos*** su šeimine ar šeimos padėtimi susijusių ***klausimų, ypač*** reprodukcijos teisių***, srityse, ši direktyva taikoma faktinei ir civilinei partnerytei, jei jos pripažįstamos nacionalinėje teisėje, ir su tuo susijusioms socialinėms lengvatoms***.

Pagrindimas

Šią nuorodą į direktyvą reikia įtraukti siekiant atsižvelgti į Teisingumo Teismo praktiką.

Pakeitimas 41

Pasiūlymas dėl direktyvos
3 straipsnio 3 dalis

Komisijos siūlomas tekstas	*Pakeitimas*
3. ***Ši direktyva nepažeidžia*** valstybių narių atsakomybės už mokymo turinį, veiklą ir švietimo sistemų organizavimą, ***įskaitant*** specialiųjų poreikių švietimo paslaugų teikimą. Valstybės narės gali numatyti skirtingą požiūrį į galimybę patekti į	3. ***Nepažeidžiant*** valstybių narių ***kompetencijos švietimo, lavinimo bei rengimo klausimų srityse ir jų*** atsakomybės už mokymo turinį, veiklą ir švietimo sistemų organizavimą, ***šia direktyva siekiama užtikrinti įtraukties ir***

mokymo įstaigas dėl religijos ar tikėjimo.	***integravimo procesus ir*** specialiųjų poreikių švietimo paslaugų teikimą ***neįgaliems asmenims***. Valstybės narės gali numatyti skirtingą požiūrį į galimybę patekti į mokymo įstaigas dėl religijos ar tikėjimo***, jeigu šis skirtingas požiūris nėra diskriminacija dėl kitos ar kitų priežasčių, jei jis būtinas ir proporcingas ir dėl jo nepažeidžiama teisė mokytis***.

Pagrindimas

Svarbu, kad direktyvos taikymo srityje siekiant išvengti diskriminacijos būtų deramai atsižvelgiama į švietimą, lavinimą ir rengimą.

Pakeitimas 42

Pasiūlymas dėl direktyvos
3 straipsnio 5 dalis

Komisijos siūlomas tekstas	*Pakeitimas*
5. Šioje direktyvoje neaptariamas skirtingas požiūris dėl pilietybės ir ji nepažeidžia trečiųjų šalių piliečių ir asmenų, neturinčių pilietybės, atvykimui į valstybių narių teritoriją ir apsigyvenimui jose taikomų nuostatų ir sąlygų nei kitų su tokių trečiųjų šalių piliečių ir asmenų, neturinčių pilietybės, teisiniu statusu susijusių sąlygų taikymo.	***Išbraukta***.

Pagrindimas

Jau esama teisės aktų šiuo klausimu.

Pakeitimas 43

Pasiūlymas dėl direktyvos
4 straipsnio 1 dalis

Komisijos siūlomas tekstas	*Pakeitimas*
Vienodas požiūris ***į neįgalius asmenis***	Vienodas požiūris ***ir negalia***
1. Siekiant užtikrinti, kad neįgalių asmenų atžvilgiu būtų laikomasi vienodo požiūrio	1. Siekiant užtikrinti, kad neįgalių asmenų ***ir su jais susijusių arba juos prižiūrinčių***

principo:	***asmenų*** atžvilgiu būtų laikomasi vienodo požiūrio principo:

Pagrindimas

Reikia atsižvelgti į vienodą požiūrį ir į neįgalius, ir į juos prižiūrinčius asmenis.

Pakeitimas 44

Pasiūlymas dėl direktyvos
4 straipsnio 1 dalies įžanginė dalis

Komisijos siūlomas tekstas	*Pakeitimas*
1. Siekiant užtikrinti, kad neįgalių asmenų atžvilgiu būtų laikomasi vienodo požiūrio principo:	1. Siekiant užtikrinti, kad neįgalių asmenų ***(jų negalia apibrėžta Jungtinių Tautų neįgaliųjų teisių konvencijoje), įskaitant asmenis, sergančius lėtinėmis ligomis,*** atžvilgiu būtų laikomasi vienodo požiūrio principo:

Pakeitimas 45

Pasiūlymas dėl direktyvos
4 straipsnio 2 a dalis (nauja)

Komisijos siūlomas tekstas	*Pakeitimas*
	2a. Valstybės narės atsižvelgia į skirtingų neįgalių asmenų grupių interesus ir poreikius, t. y. į negalios pobūdį, lytį, amžių, rasę ar etninę kilmę, religiją ar asmeninius įsitikinimus, seksualinę orientaciją ir kitus diskriminaciją lemiančius veiksnius.

Pagrindimas

Aptariant vienodą požiūrį į neįgalius asmenis, reikia atsižvelgti į visus veiksnius – ir horizontaliuosius, ir kitus – kurie gali lemti diskriminaciją.

Pakeitimas 46

Pasiūlymas dėl direktyvos
4 a straipsnis (naujas)

Komisijos siūlomas tekstas	*Pakeitimas*
	4a straipsnis
	Amžius ir galimybė patekti į pastatus bei naudotis paslaugomis
	Valstybės narės reikiamomis priemonėmis, t. y. panaikindamos fizines kliūtis, užtikrina veiksmingą ir nediskriminacinę nepilnamečių ir pagyvenusių asmenų bei asmenų, kurie jais rūpinasi, galimybę naudotis viešaisiais pastatais ir viešojo transporto priemonėmis.

Pagrindimas

Šiuo pakeitimu atkreipiamas dėmesys į reikalavimą imtis reikiamų priemonių siekiant įveikti su amžiumi susijusią diskriminaciją, nuo kurios kenčia vaikai ir seneliai.

Pakeitimas 47

Pasiūlymas dėl direktyvos
5 straipsnis

Komisijos siūlomas tekstas	*Pakeitimas*
Siekiant praktiškai užtikrinti visapusišką lygybę, pagal vienodo požiūrio principą nė vienai valstybei narei nedraudžiama toliau taikyti konkrečias priemones, skirtas su religija ar *tikėjimu*, negalia, amžiumi ***ar*** seksualine orientacija susijusiems nuostoliams užkirsti kelią arba jiems kompensuoti, arba imtis šių priemonių.	Siekiant praktiškai užtikrinti visapusišką lygybę, pagal vienodo požiūrio principą nė vienai valstybei narei nedraudžiama toliau taikyti konkrečias priemones, skirtas su religija ar *įsitikinimais*, negalia, amžiumi***,*** seksualine orientacija ***arba lytimi*** susijusiems nuostoliams užkirsti kelią arba jiems kompensuoti, arba imtis šių priemonių.

Pakeitimas 48

Pasiūlymas dėl direktyvos
5 straipsnio 1 a dalis (nauja)

Komisijos siūlomas tekstas	*Pakeitimas*
	1a. Valstybės narės priima priemones, kuriomis, atsižvelgiant į lyčių aspektą, siekiama skatinti vienodą požiūrį į asmenis, išpažįstančius tam tikrą religiją ar turinčius tam tikrų įsitikinimų, turinčius negalią, esančius tam tikro amžiaus arba tam tikros seksualinės orientacijos, ir lygias jų galimybes.

Pagrindimas

Reikia sustiprinti vadinamąją teigiamą diskriminaciją aktyviai propaguojant vienodą požiūrį.

Pakeitimas 49

Pasiūlymas dėl direktyvos
5 straipsnio 1 b dalis (nauja)

Komisijos siūlomas tekstas	*Pakeitimas*
	1b. Ši direktyva nepažeidžia valstybių narių galimybės taikyti lengvatines priemones ar vadinamąją teigiamą diskriminaciją, siekiant patenkinti specialiuosius poreikius asmenų ar asmenų grupių, kuriems dėl jiems būdingų savybių reikia struktūrų, paslaugų ar pagalbos, kurių kitiems asmenims nereikia.

Pagrindimas

Reikia sustiprinti vadinamąją teigiamą diskriminaciją aktyviai propaguojant vienodą požiūrį ir prie specialiųjų žmonių poreikių pritaikytas priemones.

Pakeitimas 50

Pasiūlymas dėl direktyvos
7 straipsnio 1 b dalis (nauja)

Komisijos siūlomas tekstas	*Pakeitimas*
	1b. Valstybės narės užtikrina, kad, jei įrodoma, jog esama daugialypės diskriminacijos priežasčių, skundas galėtų būti atmetamas tik remiantis tokiu pagrindimu ar kitokiu argumentu, kuris būtų taikomas visoms skunde nurodytoms priežastims. Tačiau jei įrodoma, kad yra tik viena priežastis, skundas gali būti atmestas remiantis tik su ta priežastimi susijusiu pagrindimu ar kitokiu argumentu.

Pagrindimas

Reikia, kad valstybėse narėse būtų užtikrinta daugialypės diskriminacijos aukoms pritaikyta teisių gynimo galimybė.

Pakeitimas 51

Pasiūlymas dėl direktyvos
8 straipsnio 1 dalis

Komisijos siūlomas tekstas	*Pakeitimas*
1. Valstybės narės taiko tokias nacionalinių teismų sistemų priemones, kurios yra būtinos užtikrinti, kad tais atvejais, kai asmenys, kurie mano, kad nukentėjo, nes jiems nebuvo taikomas vienodo požiūrio principas, teismui ar kitai kompetentingai institucijai nurodo faktines aplinkybes, leidžiančias daryti prielaidą dėl tiesioginės ar netiesioginės diskriminacijos, pats atsakovas turi įrodyti, kad diskriminacijos draudimas nebuvo pažeistas.	1. Valstybės narės taiko tokias nacionalinių teismų sistemų priemones, kurios yra būtinos užtikrinti, kad tais atvejais, kai asmenys, kurie mano, kad nukentėjo, nes jiems nebuvo taikomas vienodo požiūrio principas, teismui ar kitai kompetentingai institucijai nurodo faktines aplinkybes, leidžiančias daryti prielaidą dėl tiesioginės ar netiesioginės diskriminacijos, pats atsakovas turi įrodyti, kad ***nebuvo pažeistas tiesioginės ir netiesioginės*** diskriminacijos***, daugialypės diskriminacijos ar diskriminacijos dėl ryšių*** draudimas nebuvo pažeistas.

Pagrindimas

Pakeitimu siekiama į diskriminacijos draudimą įtraukti ir daugialypę diskriminaciją bei

diskriminaciją dėl ryšių.

Pakeitimas 52

Pasiūlymas dėl direktyvos
8 straipsnio 2 dalis

Komisijos siūlomas tekstas	*Pakeitimas*
2. Šio straipsnio 1 dalis netrukdo valstybėms narėms nustatyti ieškovams palankesnes ***įrodymų*** taisykles.	2. Šio straipsnio 1 dalis netrukdo valstybėms narėms nustatyti ieškovams palankesnes taisykles.

Pagrindimas

Reikia nustatyti, kad valstybės narės galėtų nustatyti vykstant teisių gynimo procesui ieškovams palankesnes taisykles.

Pakeitimas 53

Pasiūlymas dėl direktyvos
8 straipsnio 1 dalis

Komisijos siūlomas tekstas	*Pakeitimas*
Valstybės narės užtikrina, kad visoje jų teritorijoje ***suinteresuotiems asmenims atitinkamomis priemonėmis*** būtų ***pranešta apie pagal šią direktyvą priimtas nuostatas*** ir jau ***galiojančias susijusias nuostatas***.	***Komisija ir*** valstybės narės užtikrina, kad ***visomis atitinkamomis, adekvačiomis ir prieinamomis priemonėmis, rengiant informavimo ir spaudos kampanijas, kuriomis taip pat būtų siekiama kovoti su stereotipais, plačioji visuomenė ir suinteresuotosios šalys*** visoje ***Europos*** teritorijoje būtų ***supažindintos su šios direktyvos nuostatomis*** ir ***šioje srityje*** jau ***galiojančiomis nuostatomis***.

Pagrindimas

Norint, kad vienodo požiūrio principas būtų žinomas, kad jo būtų laikomasi ir kad jis būtų veiksmingai taikomas, reikia rengti įvairias informavimo kampanijas, pasitelkus atitinkamas priemones, kaip antai ženklų kalba ar specialios interneto svetainės silpnaregiams.

Pakeitimas 54

Pasiūlymas dėl direktyvos
11 straipsnis

Komisijos siūlomas tekstas	*Pakeitimas*
Siekdamos skatinti laikytis vienodo požiūrio principo, valstybės narės inicijuoja dialogą su suinteresuotosiomis šalimis, visų pirma nevyriausybinėmis organizacijomis, kurios pagal nacionalinę teisę ir praktiką yra ***teisėtai*** suinteresuotos, kad būtų prisidėta prie kovos su diskriminacija, susijusia su šioje direktyvoje numatytomis priežastimis ir sritimis.	Siekdamos skatinti laikytis vienodo požiūrio principo, valstybės narės inicijuoja dialogą su suinteresuotosiomis šalimis, visų pirma nevyriausybinėmis organizacijomis, kurios pagal nacionalinę teisę ir praktiką yra suinteresuotos, kad būtų prisidėta prie kovos su diskriminacija, susijusia su šioje direktyvoje numatytomis priežastimis ir sritimis.

Pagrindimas

Valstybės narės turi remti dialogą, kuris turi apimti visas suinteresuotąsias šalis, dalyvaujančias propaguojant vienodą požiūrį ir lygias galimybes.

Pakeitimas 55

Pasiūlymas dėl direktyvos
12 straipsnio 1 dalis

Komisijos siūlomas tekstas	*Pakeitimas*
1. Valstybės narės paskiria instituciją arba institucijas, skatinančias vienodo požiūrio į visus asmenis, nepaisant jų religijos ar *tikėjimo*, negalios, amžiaus ***arba*** seksualinės orientacijos, principo taikymą. Šios institucijos gali priklausyti agentūroms, kurios nacionaliniu lygmeniu įpareigotos ginti asmens teises arba jas apsaugoti, įskaitant teises pagal kitus Bendrijos teisės aktus ir direktyvas 2000/43/EB bei 2004/113/EB.	1. Valstybės narės paskiria ***nepriklausomą*** instituciją arba institucijas, skatinančias vienodo požiūrio į visus asmenis, nepaisant jų religijos ar *įsitikinimų*, negalios, amžiaus***,*** seksualinės orientacijos ***arba lyties***, principo taikymą. Šios institucijos gali priklausyti agentūroms, kurios nacionaliniu lygmeniu įpareigotos ginti asmens teises arba jas apsaugoti, įskaitant teises pagal kitus Bendrijos teisės aktus ir direktyvas 2000/43/EB bei 2004/113/EB. ***Jei šiuo tikslu bus įsteigta keletas nepriklausomų įstaigų, suskirstytų remiantis diskriminavimo priežastimis, asmuo, laikantis save daugialypės diskriminacijos auka, turėtų galimybę pasirinkti, į kurią įstaigą kreiptis ir kuriai***

	įstaigai suteikti įgaliojimus ginti jį teismo ir administracinėse bylose; šios įstaigos pareiga – išnagrinėti visą jai nurodytą diskriminavimo situaciją.

Pagrindimas

Siekiant veiksmingai nagrinėti daugialypės diskriminacijos atvejus, reikia pritaikyti lygybės gynimo įstaigų sistemą ir sąrangą.

Pakeitimas 56

Pasiūlymas dėl direktyvos
12 straipsnio 2 dalies 2 įtrauka

Komisijos siūlomas tekstas	*Pakeitimas*
	– vykdyti informavimo kampanijas ir mokymo veiklą;

Pagrindimas

Reikia išplėsti lygybės gynimo įstaigų kompetencijos sritį įtraukiant į ją ir mokymo bei informavimo užduotis.

Pakeitimas 57

Pasiūlymas dėl direktyvos
13 straipsnio b punktas

Komisijos siūlomas tekstas	*Pakeitimas*
b) būtų arba galėtų būti paskelbtos negaliojančiomis arba būtų iš dalies pakeistos visos sutartinės nuostatos, įmonių vidaus taisyklės ir pelno siekiančių arba pelno nesiekiančių asociacijų veiklą reglamentuojančios taisyklės, kurios prieštarauja vienodo požiūrio principui.	b) būtų arba galėtų būti paskelbtos negaliojančiomis arba būtų iš dalies pakeistos visos sutartinės nuostatos, ***viešųjų įstaigų ir*** įmonių vidaus taisyklės ir pelno siekiančių arba pelno nesiekiančių asociacijų veiklą reglamentuojančios taisyklės, kurios prieštarauja vienodo požiūrio principui.

Pagrindimas

Priemonės, kuriomis siekiama užtikrinti vienodo požiūrio principo laikymąsi, turi būti taikomos ir viešosioms įstaigoms.

Pakeitimas 58

Pasiūlymas dėl direktyvos
14 straipsnis

Komisijos siūlomas tekstas	*Pakeitimas*
Valstybės narės nustato sankcijų, taikytinų už nacionalinių nuostatų, priimtų pagal šią direktyvą, pažeidimus, taisykles ir imasi visų priemonių, būtinų jų taikymui užtikrinti. ***Sankcijomis*** gali būti kompensacijos, kurios negalima apriboti iš anksto nustačius didžiausią ribą, sumokėjimas ***ir jos turi būti veiksmingos, proporcingos ir atgrasančios***.	Valstybės narės nustato sankcijų, taikytinų už nacionalinių nuostatų, priimtų pagal šią direktyvą, pažeidimus, taisykles ir imasi visų priemonių, būtinų jų taikymui užtikrinti. ***Sankcijos turi būti veiksmingos, proporcingos ir atgrasančios ir jas taikant diskriminacija turi būti sustabdoma, o jos padariniai – panaikinami; tai*** gali būti kompensacijos, kurios negalima apriboti iš anksto nustačius didžiausią ribą, sumokėjimas.

Pagrindimas

To ensure effective compliance with the principle of equal treatment an appropriate definition of the application of sanctions is required.

Pakeitimas 59

Pasiūlymas dėl direktyvos
16 a straipsnis (naujas)

Komisijos siūlomas tekstas	*Pakeitimas*
	16a. Iki … Komisija parengia pasiūlymą, kuriuo siekiama koordinuoti šią direktyvą su lygių galimybių ir nediskriminavimo srityse galiojančiomis direktyvomis, ir inicijuoja jo priėmimo procedūrą.

PROCEDŪRA

Pavadinimas	Vienodas požiūris į asmenis, nepaisant jų religijos ar įsitikinimų, negalios, amžiaus arba seksualinės orientacijos
Nuorodos	COM(2008)0426 – C6-0291/2008 – 2008/0140(CNS)
Atsakingas komitetas	LIBE
Nuomonę pateikė Paskelbimo plenariniame posėdyje data	FEMM 2.9.2008
Nuomonės referentas Paskyrimo data	Donata Gottardi 9.10.2008
Priėmimo data	10.2.2009
Galutinio balsavimo rezultatai	+: 15 –: 11 0: 1
Posėdyje per galutinį balsavimą dalyvavę nariai	Edit Bauer, Hiltrud Breyer, Edite Estrela, Ilda Figueiredo, Věra Flasarová, Lissy Gröner, Urszula Krupa, Roselyne Lefrançois, Pia Elda Locatelli, Astrid Lulling, Siiri Oviir, Doris Pack, Marie Panayotopoulos-Cassiotou, Zita Pleštinská, Anni Podimata, Christa Prets, Teresa Riera Madurell, Eva-Riitta Siitonen, Eva-Britt Svensson, Britta Thomsen, Corien Wortmann-Kool, Anna Záborská
Posėdyje per galutinį balsavimą dalyvavęs (-ę) pavaduojantis (-ys) narys (-iai)	Gabriela Crețu, Ana Maria Gomes, Donata Gottardi, Elisabeth Jeggle, Maria Petre